СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРҐАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIII. Ч. 53. Джерзи Сіти, Н. Дж., середа, 6 березня, 1935. VOL. XLIII. No. 53. Jersey City, N. J., Wednesday, March 6, 1935. THREE CENTS.

ҐЕНЕРАЛ ДЖАНСОН НАПАДАЄ НА О. КОКЛИНА Й СЕН. ЛОНҐА

НЮ ЙОРК. — Підчас бенкету, котрий один місцевий місячник справив ґенералови Джансонови, бувшому начальникови уряду відбудови краю, Джансон виступив з промовою про біжучу політику Злучених Держав і в ній накинувся гострими словами на сенатора Гуї Лонґа й о. Коклина.

Ґенерал Джансон критикував їх за аґітацію проти політики президента Рузвелта, кажучи, що своєю нищачою критикою вони пособляють анархії в краю, котра остаточно може довести до такого хаосу, що диктатура стане тут конечністю. Він говорив, що колиб о. Коклин був послідовний, то скинув би з себе священичу рясу та виступав би разом з Лонґом тільки як політик.

Джансон заявив при кінці своєї промови, що він знає, що його промова викличе таку саму гостру відповідь.

ПРЕЗИДЕНТ ПРО ДОПОМОГУ МОРСЬКІЙ ПЛАВБІ.

ВАШИНҐТОН. — Президент вислав до конгресу своє посланіє в справі допомоги для будови американської торговельної фльоти.

Президент передовсім заявляється проти двох дотеперішніх практик, а саме давання корабельним лініям допомоги в формі контрактів на воження почти та проти давання з федерального уряду позичок на будову кораблів. Президент називає першу практику підступом, а другу невдачею та радить поступати зовсім отверто й доцільно, даючи просто такі субсидії корабельним лініям, яких вони потребують, щоб видержати в конкуренції з чужими корабельними лініями.

БУДУТЬ ДОМАГАТИСЯ ВІД СТУДЕНТІВ ПРИСЯГИ НА КОНСТИТУЦІЮ.

ОЛБАНІ (Ню Йорк). — По довгій і завзятій дебаті в сенаті стейтової леґіслятури ухвалено 34 голосами проти 10, що всі студенти в цьому стейті мають складати присягу на вірність стейтовій і федеральній конституції.

Підчас дебати приходило до особистих нападів одних сенаторів на других, так, що аж президент палати мусів уживати своєї влади, щоб ці випади здержати.

СЛІДСТВО В СПРАВІ ЗАТОПЛЕННЯ „МОГОКА"

НЮ ЙОРК. — Служба інспекції кораблів предложила вислід свого слідства в справі затоплення корабля „Могок" підчас зударення з норвезьким торговельним кораблем „Талісман". Це урядове бюро прийшло до переконання, що за випадок не відповідає корабельна служба, хоч вона помилилася щодо приказу, котрий видав капітан корабля.

СТРАЙК СЛУЖБИ В ДОМАХ ЗДЕРЖАНО.

НЮ ЙОРК. — Страйк служби елевейторів у великих домах дільниці Бронкс не почався, як було заповіджено, в понеділок, бо його початок відложено на середу рано.

Страйк відложено на просьбу міського уряду, що хоче довести до згоди між робітниками й власниками домів. Страйк усетаки почнеться, бо міському урядови не вдалося добитись від власників признання „закритої шапи".

ВИКЛИКУЮТЬ ВІЙСЬКА НА СТРАЙК У ДЖОРДЖІЇ.

АТЛАНТА (Джорджія). — Стейтовий уряд викликав 7 компаній стейтового війська на службу проти страйкарів ткальняних фабрик у містах Манчестер і Ла Ґрендж.

По приході в страйкову округу війська вже арештували коло сто осіб.

Стейтовий уряд каже, що він викликує військо на охорону людей, що не хочуть виходити на страйк і хочуть працювати, себто на охорону страйколомів.

УКРАВ ШПИТАЛЬНИЙ АМБУЛЯНС.

НЮ ЙОРК. — Місцевий шпиталь ім. Комберленда в Брукліні викликано у вівторок рано, щоб він дав лікарську поміч одному чоловікови, що захорів на припадок серця. Коли шпитальний амбулянс заїхав під дім, де хорого занесено з вулиці, до амбулянсу зайшов якийсь чужий головік, сів на місце шофера й пустивши сирену амбулянса в рух, відїхав всею силою машини. Лікарі і шофер зарапортували крадіж амбулянсу до поліції, а ця вислала зараз поліційний автомобіль в погоню за злодієм.

Поліції не треба було довго гнатися за злодієм, бо три милі дальше шпитальний амбулянс зударився з одним троком. Їздець заявив поліції, що він має 35 літ, називається Гаролд Томпсон, є по фаху шофером, не має роботи, а все хотів їхати шпитальним амбулянсом з великою скорістю. Він хотів переконатися, що й він потрафить їхати так скоро, як сер Малком Кембел, англійський „король скорости". Тепер він уже певний, що він це може. Його арештовано за крадіж автомобіля.

ОСНУВАННЯ ГРЕКО-КАТОЛ. ПАРОХІЇ У ПАРИЖІ.

Заходами о. Боського (Ван Ден Боське), черця чину Найсвятішого Спасителя (оо. Редемптористів) відкрили у Парижі при церкві св. Єлисавети, недалеко Готель де Вій, греко-католицьку парохію для наших вірних. Апостольський нунцій та епископ для чужинців у Франції Шаптаь дозволили її відкрити й приобіцяли свою моральну та матеріяльну допомогу.

„РАЗОМ ВСТАТИ!" — „РАЗОМ СІСТИ!"

Московський кореспондент „Соціялістіческаво Вестніка" описує таку подію з життя в СССР: Приїхав Калінін до одного з сільських советів. І виголошує довгу промову, в котрій вихвалює большевицьку владу. В часі його промови предсідник сельсовета зчаста кричить: „Разом встати!" — „Разом сісти!" Всі встають і сідають. Калінін здивований говорить дальше. Коли скінчив промову, запитав предсідника, чому він переривав. Предсідник відповів коротко: „Сплять, гадюки!"

РУСОТЯПАМ РВЕТЬСЯ.

Відомого на Волині русотяпа, о. Борецького, настоятеля православної парохії в Козині, на Дубенщині, перенесли, а на його місце призначили о. Теодора Гайденка. Подібні перенесення тепер трапляються на Волині щораз частіше, бо вже настав час, що московським „батюшкам" нема місця на Волині між українським народом. Всякі спротиви Москалів є вже безсилі і з кожним днем українізаційний рух у православній церкві на Волині сильнішає.

КРИМІНАЛ У ВАТИКАНІ.

Перший кримінал збудували тепер у Ватикані, в столиці папської держави. „Льокаторів" покищо кримінал не має і стоїть тільки „від паради".

ПРОПАЛИ 71,000 ЗЛОТИХ.

Залізничий асесор Петрасік, занятий при ваґонових варстатах у Радомі, одержав поручення відобрати зі стаційної каси 75,000 зл. на виплату робітників. Одержавши ті гроші, він зложив у канцелярії варстатів 6,000 зл. більоном, а з рештою пішов до банку, щоби виміняти банкноти на дрібні. З тією хвилиною всякий слід за ним загинув.

ДІТИ ЗЛОЧИНЦІ.

Чотири едмонтонські хлопці, з котрих один має 11 літ, а найстарший 14 літ, мають за собою неабиякі злодійські рекорди. Ночами вони вломлювалися до склепів, розбивали каси й викрадали гроші. Як уже їм в Едмонтоні стало гаряче перед поліцією, вкрали автомобіль і втекли до Калґар. Поліція зарядила погоню через радіо і в Ветаскивин їх схоплено. Якеж було зчудування вязничного сторожа, як слідуючого дня рано він приніс хлопцям сніданок, а у вязниці не застав ні одного. Виявилося, що вони найменшого перепхали крізь вязничні крати, а він, видіставшись на двір, потрапив через ніч виважити двері і своїх товаришів звільнити. Потім вони вкрали авто і втекли до Калґар, де їх поліція зловила.

ВМЕРЛИ ВІД ЗАТРОЄННЯ ЇЖЕЮ.

5 осіб з родини Козима Орланда в Мориставн, Н. Дж., захорували на затроєння поживою. Їх відставлено до шпиталю, де двоє з них померло, а троє боряться зі смертю.

Причиною смерти була бактерія „ботуліс". Родина дістала затроєння, зївши консервованих буряків і фасолі. Отруя, як каже лікар, ділає за 36 годин. Хорий дістає параліж горла та сліпне. Він не чує болів у шлунку, ні в голові, як при інших затроєннях, а тільки в горлі. Лікарі шпиталю замовили для лікування хорих сировицю аж з Канзас Сіті. Привезено її сюди літаком.

ДЕМОНСТРАЦІЇ ПРОТИ СОВЄТСЬКОГО КІНА.

Румунські студенти демонстрували в Букарешті перед одним кіном, що висвітлює совєтську фільму. Демонстрація перемінилася в поважну бучу. Поліція була приневолена стріляти в повітря на пострах. Це викликало паніку серед публики, наслідком чого кільканацять осіб потовклися. Студенти знищили вистави кіна.

САМОГУБСТВО НАЧАЛЬНИКА ПОЖЕЖНОЇ СТОРОЖІ.

На Високому Замку у Львові на полянці біля памятника в честь побіди Собеського застрілився Казимир Цецькевич, колишній довголітній начальник міської пожежної сторожі. Самогубство своїть у звязку зі зловживаннями, викритими свого часу в міській господарці. Між іншими арештовано тоді й Цецькевича, якого передержано понад три місяці у слідчій вязниці. Відповідав теж перед судом і був засуджений на 6 місяців вязниці з припиненням. Наслідком того попав у психічну депресію, яка довела його до самогубства.

ПОСВЯЧЕННЯ ПОЛЬСЬКОГО ДОМУ В ЮРІЯМПОЛІ.

В Юріямполі біля Борщева посвятили нововибудований Польський Дім ім. марш. Пілсудського. Східня секція ТШЛ дала на будову дому 800 зл., повітовий виділ у Борщеві 250 зл., корпус охорони погранича 500 зл., крім того менші квоти з жертв і імпрез.

СОВЄТИ ПІЧНУТЬ ЕКСПЕРИМЕНТИ НА ЗВІРЯТАХ.

Совєти приготовляють на велику скалю експерименти на звірятах після того, як покінчили масові досліди на людях, як про це сповіщає Виллям Стовмен, московський кореспондент ґазети „Сан". Вони приготовляють під Москвою велитенський зоольоґічний город, де будуть вбивати річно 9,000 собак, 7,000 котів, 21,000 кріликів, 16,000 черепах — все для медичних цілей. Таким робом Москва стане найбільшим медичним осередком у світі. Будова зоольоґічного осередку пічнеться вже з початком найближчої весни. Город буде займати 1,000 акрів землі; там буде велика бібліотека з 600,000 томами для медичних цілей, буде велика саля на научні виклади для 1,500 людей, а крім того клініка для здорових і хорих з 600 ліжками. В клініці буде занятих 12,000 людей, з того 5,500 лікарів.

Все те покищо... лиш буде.

РОЗВЯЗАННЯ УСІХ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ У ЛАТВІЇ.

У Латвії розвязано всі політичні партії латвійські та національних меншин. Кожній партії приділено ліквідуючого комісара. Цей розпорядок має тільки формальне значіння, бо партії в дійсності не проявляли вже ніякої діяльности від державного перевороту дня 15. червня м. р.

ПРИГОТУВАННЯ ДО ПОВНОГО ЗАТЬМІННЯ СОНЦЯ.

Дня 19. червня 1936 р. наступить повне затьміння сонця. Буде воно видне на берегах Чорного моря, на північнім Кавказі, західнім Сибірі, над Байкальським озером аж до японських островів. Щоб краще заобсервувати це затьміння, зїдяться до Москви всі заграничні астрономи. З цього приводу робляться там тепер великі приготування. М. і. московський астрономічний інститут виготовляє мапу затьміння сонця.

ТАМ, ДЕ НІМИЙ ІСТОРИЧНИЙ ЛЕВ.

На засіданні львівського маґістрату підчас дискусії над проєктом нового правильника нарад міської ради лавник Децикевич поставив внесення, щоб члени міської ради, Українці, поза реферуванням справ і поясненнями від маґістрату могли промовляти по українськи. Це внесення, розуміється, не перейшло, як новий доказ нетолєранції польської більшости в громадському самоврядуванні.

ПОБИВ ЖІНЦІ ГОЛОВУ І ПОПОВНИВ САМОГУБСТВО.

Микола Салій, літ 38, фармер коло Ґрендвю, Ман., побив своїй жінці голову так, що зуби повилітали, а потім вистрілив собі цілий набій у голову й очевидно згинув на місці. Тяжко ранену жінку відвезли до шпиталю, де вона бореться зі смертю. За причину траґедії подають непорозуміння між мужем і жінкою на тлі подружої вірности.

ЗОЛОТИЙ ДОЩ.

Пригода Данаї, на котру, як відомо, впав колись золотий дощ, повторилась у Франції в умовинах досить прозаїчних, при чому ролю мітольоґічної красуні відограла мимохіть старенька нормандська фармерка. Літак, що перевозив 8,000 фунтів щирого золота з Лондону до Парижа, попав у таку хуртовину, що золоті штаби розбили скриню, опісля й підлогу і висипалися з літака з висоти яких 100 метрів. Подорожній, який летів з золотом до Парижа, був так наляканий грюкотом у баґажовому відділі, що зачав ломитися в кабіну пільота, але той, думаючи, що має діло з божевільним, загрозив йому револьвером і на тому пасажир заспокоївся. Втрату замітили аж після прибуття до Парижа і перші дні розшук не дали ніяких наслідків, бо ніхто не міг сказати, чи золото не висипалося в море. Аж після 5 днів одна бабуся знайшла на свому полі рештки скрині, але ніякого золота, бо, як опісля показалося, золоті штаби запали в оранку до двох метрів глибини. А що всі золоті штаби застрягли в землю на її полі, модерна Даная дістане 125,000 франків знахідного.

ПРИЛЮДНИЙ ЗАПИТ ГОЛОВИ УНДО ДО ПОЛЬСЬКОГО МІНІСТРА

ЛЬВІВ. — Дня 14 лютого б. р. виголосив М. Косцялковський, польський міністер внутрішних справ, промову, в якій говорив про своє становище до українських справ. Він теж відповідав на промову д-ра Дмитра Левицького, голови УНДО й Української Парляментарної Репрезентації, і на промову сенатора д-ра І. Макуха. Як відомо, д-р Д. Левицький виголосив промову, яка відбилася широким відгомоном, бо була звернена до домагання автономії для українських земель під Польщею, як і того, щоби Польща по дружньому допомогла збудувати українську державу над Дніпром. Отже була це льояльна оферта, в якій не торкано справи незалежности українських земель під Польщею.

На цю оферту відповів польський міністер Косцялковський, що д-р Левицький і йому подібні поступають фальшиво, бо одне говорять на приватних авдієнціях з урядовими чинниками, а інакше говорять на публичній арені, в соймі, на вічах, чи через пресу. Він сказав далі, що з такими представниками українського народу польський уряд не хоче мати нічого спільного. Він вибере собі інакших представників і щойно з ними дійде до згоди. На це оголосив д-р Д. Левицький прилюдний запит до міністра Косцялковського, поміщений у „Ділі" з 18 лютого б. р., в якім д-р Левицький взиває міністра виявити, коли це він, чи хто інший з українських політиків, грав „дволичну гру" і ставив інакше політичні справи в розмові з міністром, а інакше з парляментарної трибуни. Свій запит вважає д-р Левицький запитом в обороні чести членів недержавнозо народу. Заразом подає, коли і які мав розмови з міністром Косцялковським на політичні теми.

ПОЛЬСЬКА ПРЕСА ПРО АВТОНОМІЮ.

ВАРШАВА (Польща). — Льояльна промова д-р Д. Левицького стрінулася з коментарами в цілій польській пресі. Але вся вона ані не думає, щоб Українці могли дістати в Польщі автономію для всіх українських земель. Тільки дехто підносить, що як Українці стануть дійсно льояльними, то тоді можливо дістануть якісь автономічні полекші в Галичині, а окремо на Волині. Про якусь територіяльну автономічну злуку українських земель під Польщею в одну цілість ціла польська преса навіть чути не хоче.

„ТРИЗУБ" ПРО ПОЛІТИКУ УНДО.

ПАРИЖ (Франція). — Тижневик „Тризуб", орґан ґрупи Андрія Лівицького (УНР), подає у звязку з промовою д-ра Д. Левицького у варшавському соймі осьтаку заввагу:

„Як бачимо, загально-національна програма наших земляків-громадян польських, що їх інтереси представляє Українська Парляментарна Репрезентація, відбудування української державности над Дніпром — саме те, що завжди відстоювала й відстоює еміґрація, вірна прапорам УНР".

ПОМИЛУВАНО МАТЛУ І КУЛИКІВЦЯ.

ЛЬВІВ. — Найвищий суд відкинув касаційну скаргу оборони Зиновія Матли і Гриця Куликівця, яких суд присяглих у Львові засудив на кару смерти за мамах на поліційного аґента та намагане вбивство директора кооперативи в Жовкві. Отже присуд став правосильним. Оборона відкликалися до президента держави, який помилував засуджених, замінюючи їм кару смерти на безреченцеву вязницю.

ЛЕМКИ ЗАСИЛАЮТЬ ПРИВІТ ГАЙВОРОНСЬКОМУ.

ЛЬВІВ. — Часопис „Наш Лемко" містить привіт „Нашому Землякови в Америці". Це засилають привіт наші Лемки „братови композиторови М. Гайворонському" за прислану та присвячену їм лемківську коляду. Читаємо в тім привіті ще таке: „Ми, Лемки, співаємо з одушевленням всі українські пісні, співанки, зокрема любимо та кохаємо наші лемківські, бо вони нас при нашому народі держать. Ми, Українці Лемки, почуваємо себе нарівні з усіми братами зі сходу, нас лучить одна думка, один шлях-мета. Лихоліття мине. Нас віками ломили, крутили нашу душу, одначе живого народу ніхто не зведе на манівці".

АНҐЛІЯ ЗБРОЇТЬСЯ.

ЛОНДОН. — Британський уряд заповів нове зброєння. Признається, що не має довіря до всіх тих численних мирових договорів, які позаключувавано між державами в останніх роках. Є тої думки, що німецька небезпека та зброєння Японії, Совєтів і Злучених Держав не заповідають нічого доброго. Треба надіятися нової війни, до якої треба добре приготовитись.

НІМЦІ ЗАПОВІДАЮТЬ ЩЕ МЕНШИЙ ІМПОРТ.

НІМЕЧЧИНА. — Економічний диктатор д-р Шахт заповідає, що Німеччина мусить далі обмежити спроваджування товарів. І каже, що вона не могтиме сплачувати довгів.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лище на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

„НАРОДНЯ СПРАВА"

Один з нашої молоді торкнувся в останнім числі „Юкраініен Віклі" дуже важної й делікатної справи: праці для загального добра. На той голос тут родженої молоді не може не звернути уваги старше покоління, те, що прийшло зі старого краю, бо удар є звернений у сторону старої ґенерації, зглядно її „провідних постатей". Їм то закидується, що вони не є віддані по щироcти народній справі, не керуються в своїй праці альтруїзмом, а є звичайними себелюбами, спекулянтами, які прикривають патріотизмом свої особисті бизнеси. Це гіпокрити, які все горлають тільки про народню справу й Україну, а на ділі думають тільки про свої власні користи. Це ті, що з такого „патріотичного крику" роблять життя.

Так твердить отой голос з молоді й додає, що ті „провідні постаті" могли дурити тисячі старих іміґрантів, але вони не здурять молоді. Та молодь не дасться зловити на вудку такої „патріотичної спекуляції", яка вживає імени України на те, щоб ним закривати дійсні, особисті цілі та яка витягає від людей гроші під ріжними фальшивими притоками, які не мають з народньою справою нічого спільного.

Зі свого боку ми вже дали відповідь в „Юкраінінн Віклі" тій молоді, що підносить такі загальні заміти. Ми сказали, що щоби видати в таких справах справедливий осуд, треба підносити в першу чергу факти, надужиття, бо інакше наробиться таким загальним ставленням справи більше шкоди ніж добра.

До тих „провідних постатей" зачисляє той голос молоді ріжних людей, що то вештаються по Америці і викладають тисячам наших людей про Україну, любов до неї і посвяту для неї й з тих „проповідей про любов" тягнуть матеріяльні зиски. А коли ми тепер підносимо цей голос молоді, то робимо це ще й тому, що знаємо, що таких голосів є більше між молодю. А знову якби такі поняття зачали прийматися в загалу молоді, то це булоб великим ударом у нашу акцію приєднування молоді до українських орґанізацій та до втягання її до активної участи в наших змаганнях до заховання українства в Америці, як теж допомоги визвольним українським змаганням.

Заповажна це справа, щоб можна її злегковажити. Краще ті справи в спокійний і культурний спосіб видвигнути на публичну арену і їх передискутувати, ніж вони малиб далі параліжувати серця нашої молоді. Тому підшивання всього можливого під „народню справу" мусить бути громадським ладом провірене і застановлене, бо інакше потерпить на тім дійсна народня справа.

О. С.

РОЗВІЯНІ ОМАНИ

Ми тим оманам ніколи не вірили. Але вірила найбільша галицька партія: УНДО. Вже від кількох років ця партія полегоньки радикально зміняла цілу свою програму і тактику, переходячи в одній і в другій, або бодай зближаючись до програми й тактики ВУО (Волинське Українське Обєднання, з Петею Певним, що входить в особі своїх послів до польського клюбу ББ).

Кілька днів тому голова „парляментарної репрезентації" української (так себе зве клюб УНДО в соймі), д-р Д. Левицький, виголосив револяційну промову-програму, якої текст вже американські читачі знають зі щоденників: було там повне перемиря на галицькім терені й оферта Варшаві — повторити 1920 рік: машерувати спільно на Київ.

Кожда нормальна людина припускала, що, як звичайно в таких випадках у парляментарнім крутіжі робиться, промову виголошено по закулісовім порозумінні з „міродатними чинниками", і з затаєним віддихом чекали на відповідь (чекали ті, що леліяли омани). Аж нараз прийшов грім з ясного неба. Міністер внутрішніх справ, Косцялковський, вступив на трибуну і закинув ундівським послам дволичність: що інакше вони говорять з ним у чотирі очі, а інакше в соймі; назвав їх останніми Моґіканами; сказав, що „шкодять українському народови" (очевидно, вважаючи себе за покликаного давати осуд про те, що для українського народу шкідливе, а що корисне); що вже більше вони (ані радикали) до сойму не ввійдуть (звідки це може знати міністер?), та що взагалі він, себто уряд, з ними вже не говоритиме, а „порозуміється з українським народом понад голови його нібито представників"...

Така була ця бомба, цей поличник не тільки для УНДО, але й для всього народу, хоч, очевидно, своєю тактикою УНДО само спровокувало цей поличник.

Не думаємо входити в критику промови міністра. Всі закиди, що їй можна зробити, зробить кожний Українець собі сам. Але хочемо заглянути за крайчик завіси, яку відслонює ця промова щодо будучини польської політики супроти Українців. Отже міністер стає тут на точку погляду большевизму, який теж і Центральну Раду і Директорію, як і взагалі цілу українську інтеліґенцію вважав за непокликаних представників українського народу, з якими не хотів мати до діла. А за представників того народу вважав своїх наймитів, якими міг розпоряджати довільно і які мусіли говорити і робити те, що їм казала Москва. От, мабуть до такого „ідеалу" прямує і польський міністер.., На це вказує і попередня промова премієра, який, відповідаючи на мови Луцького (з УНДО) і Скрипника (з волинських „певняків"), заявив, що розмовляти він може лише з тими останніми...

Іншими словами: в той чи в інший спосіб польська політика хоче зліквідувати в Галичині таксамо, як уже зліквідувала на Волині, вільне представництво нашого народу, заступивши його совіми людьми, своїми льокаями. Яким способом? Це вже його річ, і напевно уряд про це наперед подумав. Одним із засобів є очевидно той, що його застосували на останніх виборах на Волині, коли то вибирала не людність, а адміністрація. Але в Галичині, при вищій свідомости людности, це не пішлоб так легко. Отже тут прийде на поміч новий виборчий закон, нова „конституція", про яку вже просякли вістки до преси. Ця нова виборча система виглядалаб так, що вибиралаб не людність, а корпорації: орґани місцевого самоврядування, маґістрати, промислові і торговельні палати, університети і т. д. Це булаб карикатура на фашистівську корпоративність, а дала би змогу урядови „вибрати" до сойму, кого він собі забажає, а не вибрати всякого, хто не пішов би йому на руку. А коли така ситуація створиться, то — думає Варшава — завше можна буде знайти відповідну скількість Українців, що їх, як на Волині, вдасться загнати до ББ (до спільного клюбу). Потім прийде „спільна" утраквістична школа, „спільні" кооперативи і т. д., а може і „спільна" (як у Советах) преса.

Заповідю цієї політики є промова міністра. І це треба нам мати на увазі. Треба також зробити один висновок: що всі посунення УНДО останніх часів аж до промови Дм. Левицького з офертою співмаршу на Київ були посуненнями, які нічого не осягнули, лиш осмілили противну сторону до засадничих заяв, образливих для народу, і до заповіди політики, якої ціллю є „звіщене Русі"...

Чи ми станемо мудрими бодай по шкоді?

ЧИ СССР СПРАВДІ ЗАГРОЖУЄ ГОЛОД? ЧИ ЛИХО НА СХОДІ ЕВРОПИ НЕ МАТИМЕ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ЗАХОДУ?

Під таким подвійним титулом появилась у „Журналь де Женев" стаття, за яку Українці справді повинні бути вдячні редакції. Автор статті, редактор Бріке, не лише стверджує документально наявність голоду, а й доказує, що первопричиною його є імперіялізм та мілітаризм Москви, що можуть мати найфатальніші наслідки для Европи.

Подаємо цю цінну статтю в перекладі:

„Чи советський лад є синонімом голоду? Відомости, що приходять з СССР, стверджують, що нова катастрофа готова впасти на нещасливу країну. Часом говорять, що місцевий голод був в Росії завжди. Але таке твердження не відповідає правді. Царський уряд обовязував села мати резерви збіжа на два роки. Посухи, що бували часом тяжкими, особливо на Україні, викликали лише місцеві і переходові неврожаї.

„Але большевицький уряд скасував удержання резервів. І в 1921 р. кліматичні та політичні обставини викликали безприкладну катастрофу. НЕП витворила деякі резерви, але їх знищина примусова колективізація, що була основним політичним складником пятилітки. Від 1932 р. запанував голод. В 1933 р. він знищив міліони осіб. І він повертається в 1934-35. рр.

„Жнива останнього літа були справді дуже злі. Посуха зменшила скількість збіжа, але до цього причинились також і зла орґанізація, ворожість сільського населення, замкненого до колхозів, брак худоби, якої число впало до 55% стану 1928 р. та якої не могли заступити зле збудовані трактори; нарешті невистарчальні засоби получення полишили частину збіжа гнити на місці.

„Від червня советські часописи голосять про небезпеку. „Правда" з 25. IX. 1934 р. писала, що передбачений плян збору збіжа переведено лише на 24% в Одеській области, на 29% в Дніпропетровській, на 25.5% на Північнім Кавказі і на 9% в Західнім Сибірі.

„Анґлійський журналіст М. Стефан Свіфт переїхав в авті Україну від Дністра в напрямі до Харкова в листопаді м. р. Протягом вісімнацятьох днів він бачив порожні села, трупи здовж шляху, брак худоби, хіба часом вихудлого до костей коня, всюди голодних селян, що прямують до міст, шукаючи поживи.

„Дня 25. грудня 1934 р. самий советський уряд оголосив постанову, підписану Сталіном та Молотовом про поміч „насінням, поживою та пашею для наступних районів, „жертв нещастя" (говорить сама постанова): Дніпропетровська, Одеси, Донецького району, Харківського, Винницького, Київського, Чернигівського, Азовського, Північного Кавказу, Сталінґраду, Саратовського, Середньо-Волзького, Воронізького, Західнього Сибіру, Таджикістану. Це райони найбільш родючі в СССР, але й вони ставили найбільший опір урядови. Постанова показує, що Сталін хотів перемогти цей опір навіть ціною деяких жертв з боку упривилейованих районів. Його становище очевидно тяжке, коли він зважується на такі рішення. Це признання безприкладне в історії большевизму.

„На зїзді делеґатів колхозників 11 ц. м. Яковлев заявив: „У нас міліони селян, які не мають ані корови, ані навіть овечки. Деякі мають одну свиню".

„Торґсін провадить пропаґанду за кордоном, ширить реклями, закликаючи тих, хто має родичів в СССР, посилати їм поміч поживою. Але відомо, що Торґсін заробляє на цім 30% до 50%. Отже чи це шахрайство на велику скалю, чи голод лютує справді? Можна зробити висновок, що одно не виключає друге. Разом з тим це свідчить про жалюгідний стан советських фінансів, коли треба вживати таких засобів для підтримання.

„До цього треба додати, що вивіз збіжа з Советів упав до одної восьмої частини в порівнанню з 1931 р. Анґлія не імпортує більше советського збіжа, з причин очевидних, що роблять їй шану. Дня 5. ц. м. видали заклик до помочи голодним злучені протестантські церкви, католицька церква, та жидівська релігійна спільнота. Підписали його пастор Келер, кардинал Інніцер та головний рабін Фойхтванґ. Цей заклик є наслідком численних прохань про поміч, листів та документів. Катастрофа шириться наново по великій славянській площині.

„Розуміється, советський уряд та його прихильники в Европі запевняють, що ніякого голоду в Советах нема. Вони запевняють, як згадував недавно один американський журналіст, що неправду твердить і Келер, і Інніцер, і Яковлев, і „Правда", і Молотов, і Сталін...

„Але правдою є, що голод є безпосереднім наслідком колективізації, наказаної для переведення пятилітки та індустріялізації СССР. А основною **метою цеї індустріялізації є переведення великих зброєнь.** Коли міліони нещасливих умирають тепер з голоду, то це на те, щоб ССР мав тричі більше літаків ніж Велико-Британія, більше тенків може ніж решта европейського суходолу, та більше війська ніж дієві армії Франції та Німеччини разом.

„Це не перешкаджає ані трохи советській дипльоматії виступати в Женеві побірницею людяности та загального миру. Але в дійсности Літвінов намагається лише недопустити до порозуміння між Парижем та Берліном. Відомо також, куди провадить ця суперечка, полишена відкритою та штучно розятрювана...

„**Міліони советських** громадян **віддані тепер на поталу** голоду **тому, щоб одного** дня **нас та дітей наших тим** певніше **жертвовано на полі бою** імперіялізмови, **вимріяному** та проголошеному **Москвою.** — П. Е. Б." — (УКБЮРО, Женева).

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

І. М., Амстердам, Н. Й. — Чи Ви вислали теж спис жертводавців і звіт до централі? Як бачите, централя теж проголошує збірки, які вона одержує. А годі в ґазеті два рази оголошувати. Нам неможливо такі річи переконтролювати.

М. К., Дітройт, Міш. — Ті статті Вокера були друковані по цілій Америці в ґазетах, яких власником є Ґерст.

Н. К., Мілвоки, Віс. — Не вільно передруковувати. Треба за це платити тому синдикатови, що видає такі історії для ґазет.

М. К., Елизабет, Н. Дж. — З такими статтями маємо тільки клопіт. Найкраще цеї теми цілком не порушувати. А вже як пишеться, то треба точно подати жерела, звідки Ви ці цифри взяли, щоб кождий міг переконтролювати їх правдивість. Так завжди робиться у таких випадках.

В. Ш., Елмайра, Н. Й. — Ваш допис доручила нам почта — аж доперва тепер. І таке трапляється часами навіть і в Америці. Подамо тепер коротку згадку.

П. К., Нюарк, Н. Дж. — Кождий у Вашій громаді знає, що гром. Іван Тарнавський не є большевиком.

П. М., Честер, Па. — Такі події є звичайною буденщиною по українських селах і містах під Польщею. Ми маємо сотні листів з такими описами і годі їх передруковувати, бо нема на те місця. Тільки поміщуємо тоді, коли станеться щось надзвичайного, бо про це, що знущається польська поліція над аматорами, студентами, дівчатами і селянами по селах та їх побиває — пишеться в кождім листі з рідного краю.

ЗМІСТ 2-ГО (26) ЧИСЛА „РІДНОЇ МОВИ":

І. Огієнко: Історія вивчення склад[illegible]ні. М. Гнатишак: Артизм творів Степана Руданського. С. Черкасенко: Наша твердиня, поема: І. Наша твердиня. І. Панькевич: Нові студії говірок української мови. В. Калинович: Шкільна термінологія. „Мовний Порадник" для Редакторів, Видавців і Робітників пера, лист 5: „в Україні", а не „на Україні". І. Велигорський: Говірка села Серафинець, городенського повіту. Ф. Коковський: Доповнення до Лемківського словника. І. Ющишин: Недоля українського правопису в Галичині. Я. Маркі[illegible]: Вступ до науки української літературної мови в „Гуртку плекання рідної мови". Чистота й правильність української мови: відповідь на запитання наших Читачів. Новини з української мови. Мова наших видань. Златоструй укр. мови. Дописи Прихильників рідної мови. Українська мова в Канаді й Америці. Розділ для самоуків і дітей: „Рідне Слово", Початкова Граматика укр. літературної мови. — Адреса „Рідної Мови": Warszawa IV, ul. Stalowa 25 m. 10. Передплата річна 6 зл., піврічна 3 зл., чвертьрічна 1.60 зл.; за границею в Европі 9 зл., в Америці 2 дол. річно. Нові передплатники, коли того бажають, дістають „Рідну Мову" від 1 числа: Річник І (без 2 і 3 чисел) 5 зл.; річник ІІ — 6 зл., оправлений 7.50 зл.

В. Будзиновський.

З ГАЛИЦЬКОГО ЗАМКУ

(Історичне оповідання).

(4)

— Може ти схотів би взяти на себе всю орґанізацію польовань?

— Се мила робота і припала би мені до вподоби. Та ся робота також одностороння.

— То чогож ти, до дідька, прийшов до мене, коли, хоч усе вмієш, ні до чого не хочеш взятися?! — крикнув сердито староста.

— Я, вибираючися до ясновельможного, ані не гадав перебирати, чи вибирати. Я загадав був лиш розказати, що вмію. Коли би ясновельможний сказали мені, щоб я взявся до сего або того, то я зараз взявсь би до тої роботи, нічим не показуючи, що волів би яку іншу. Та ясновельможний не приказують, а питають, наче би то я робив ласку, що прийшов сюди жебрати роботи. Коли мене питають, я відповідаю. Відповідаючи, кажу, правду. Кажу се, що мені на умі. Кажу, що мені було би миліше, а що менше миле. Та се пусте, що я люблю або ні. Я від ніякої приказаної роботи не відмовлюся і зроблю її щиро. Очевидно, зроблю те, що годен зробити. Дикого коня в полі навчу ходити під кульбакою; щуку си сома у воді не возьмуся уїжджувати. Кождий милу йому роботу робить ліпше, як накинену приказом.

— Ти мені вичислив, що вмієш. Тепер я спитаю, що з того, що вмієш, ти волів би у мене робити?

— Всьо, ясновельможний пане старосто!

— Так не може бути. Як тебе приділю до полювання, то ти будеш ходити по лісах, стріляти, тресувати собаки і соколів. Коней уїжджати не будеш і твоя шабля буде в піхві ржавіти. Як дам тобі під опіку табуни, то будеш уїжджати буланих і небуланих. Тоді до ліса й не заглянеш, оленя не побачиш. Ржавіти буде твоя рушниця. Як дам тебе до міліції, то будеш людей муштрувати, пильнувати замку, ходити на екзекуції присудів трибуналу. Десь колись може й проти Татарина підеш. Все інше, до чого ти маєш хист, відпаде...

— Можна би зробити так, щоби нічого не відпало, а щоби я обовязаний був і мав змогу робити все.

— Як се можливе?

— Коли ясновельможний питають, то мушу сказати. Все те буде можливе, як ясновельможний ніде мене не припишуть, а лиш до двора. Як буду двораком ясновельможного без означених обвязків, то одної днини почую приказ:

„Степане! В табуні дикий кінь. На нього ніхто не годен сісти".

— Піду і покорю коня. Другої днини почую:

„Стефане! На завтра потрібний олень".

— Або сам піду, або возьму ще кого і з ліса вернуся не без оленя. Третьої днини прийде вість, що в сих, або тих лісах ватага опришків. Як дістану пару гайдуків, то опришки хіба би мали крила, як би я не вхопив їх.

„Стефане! Такий, сякий шляхтич допік мені. Добре було би заїхати його, не даючи йому в руки доказів, що гадка заїзду вийшла від мене!"

— Зорґанізую заїзд. З його двором, чи з ним самим зроблю так, як буде бажання ясновельможного. Кінці втоплю у воді.

Староста, хоч дуже строгий і все насуплений, розсміявся і каже:

— Проба з конем скінчилася добре для тебе. Зроблю ще одну пробу. Завтра у мене полювання на олені. Може й медвідь влізе в дорогу... На полювання беру доньку і її покоївку... Ага! Ми розбалакалися про те і се, тай забув я за найважніше. Я ще не знаю, хто ти. Чейже мушу знати, кого беру на мій двір...

— Я вже сказав, хто я. Стефан Сас Солонецький.

— Се я вже чув, та того мені замало. З яких ти Солонецьких? Чи з тої вітки, що розвелася в Белзщині, чи з Поділля? В школах я мав побратима Солонецького. Наша буйна шляхта робила була раз похід у Волощину. Волохи протріпали їх. Багато їх там лишилося. Погиб також мій приятель Солонецький.

— Мій тато не погиб, — сказав молодий шляхтич. — Щойно торік помер.

— Я не про твого тата, а про мого приятеля, також Солонецького.

— То був мій тато.

— Твій тато? Як твому татови було на імя?

— Александер.

— Так звався мій приятель... То був той, той Александер Солонецький, що звідси пішов був у Волощину тому двацять і три роки?

— Хіба той, бо так мені казав.

— Тобі скільки?

— Двацять і пять.

— Ідучи в похід, мій приятель лишив тут жінку з однорічним синком Стефаном. Два місяці пізніше прийшла холера і забрала Солонецьку. Її свояки розхопили маєток, дитина щезла. Я не сумнівався, що несовісні свояки вбили хлопця, або дали якій хлопській родині, щоби за кусник приділеного їй поля взяла дитину за свою. Тепер бідний Стефан мабуть у своїм власнім селі робить панщину.

— Оповідання ясновельможного сходиться з тим, що мені розказував мій батько. Не сходиться тільки про дальшу долю дитини. Мене не вбили, ні між хлопів не кинули. Вірний слуга втік зі мною до Волощини. Там віднайшов батька і передав мене йому. Батько ще раз оженився. Взяв собі Волошку і лишився там. Позаторік вмерла моя мачуха, торік батько. Від Волошки не мав дітей. Не маючи там жадної родини, я, що від батька багато наслухався про рідний край, затужив за тою, мені незнаною землею.

— Як ти від другого року свого віку жив у Волощині, то яким способмо ти навчився так по польськи? — питав недовірчиво староста.

— Слуга, що мене привіз до батька, був Поляком зпід Познаня. Другий, що був з батьком у поході і лишився з ним у Волощині, був з колишнього маєтку мами коло Бохні. Моя мачуха по польськи не вміла. Зате говорила дуже добре по українськи, бо Волохи через половину Українці. Ось чому я балакаю добре по польськи і не гірше по українськи.

— А грамоти які маєш на доказ, що ти Стефан Сас Солонецький?

— Маю грамоти мого батька і посвідку волоської громади, що я його син.

(Далі буде).

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Про що мріялося на вист „Дівочої мрії”.

Орися, молода, вродлива, але бідня дівчина не хоче далі бідувати і важко працювати, як сонце пражить, а бажає сидіти в холодочку, або між пахучими квітками, або в мальованих покоях. Але цього їй не надіятися від коваля Марка, що тільки з суглем та саджею, та все при роботі. Це може їй дати панич із двора — Ясь. Він і обіцює їй те дати. А вона улягає його лестливим словам і паде його черговою жертвою. Переходить до палати жити. А за тим проклін матери. А ще потім дитина без подружжя. А далі служба в Жида коримара. Вкінці ще одна зустріч з Ясем і драма добігає до кінця. При шамотанню з Ясем, що не хоче знати ні Orисі ні дитини, випадає з рук Орисі дитина і падає в криницю. Орися — в розпуці й божевіллі.

Це є пятий акт. Та ця трагі-комедія „Дівочі мрії” написана в Америці (Семен Ковбель — Канада). Тому мабуть додано ще один окт. І цей, згідно з традицією старих фільмових образів, має „гепі ендинг”. Виявляється, що все тільки — снилося Орисі! І тому все скінчилося щасливо, а Марко й Орися побираються.

Ця штука є збираниною всіляких помислів, в нічім не оригінальних, а зачерпнутих з ріжних народних, добре відомих народних штук. Написана вона вправді в 1918 році, але памена в ній нічого з вимріяних „мрій” цього часу, а які леліяли теж наші Орисі, Оксани, Мотрі й т. д.

Акція відбувається ніби на Великій Україні. Виступає навіть „городовий”, але говорить такою мовою, якої світ не чув. Виступає Іван Леонтович, син дідича, як бачимо з чисто українським старим іменем, але як наш галицький „Ясь”. Мамо теж своєрідне: ая, і єге, та табаку і пчихання. І маємо коршму та того, що „дурака валяє”. І чуємо „на спацер” та про те, якто „молодята знюхалися” і як Орися „згедзгалась”. Словом: „домашня” атмосфера з передвоєнних часів.

Чому це я підношу? Бо це наша трагедія, що ще досі не спромоглися ми на відповідній театральний народний репертуар. Бачимо, що навіть така слаба штука як отсі „Дівочі мрії” має в собі ще настільки притягаючого, що потягає за собою публику. Навіть вона має деякі дуже гарні моменти, навіть драматичні. Та біда, що в автора нема дійсного письменницького хисту, подібно, як і в багатьох інших, йому подібних. Тому теж такі ґеніяльні артистки, як Покийна Марія Заньковецька, прямо закопували половину свого таланту, виступаючи в таких штуках, в яких ніяк не могли розвинути усієї сили своїх артистичних спосібностей. Та знову тільки завдяки таким давним ґеніяльним артистам як Садовський чи Саксаганський і їм подібні вдержувались на нашій українській сцені десятками літ такі штуки, що на ділі не мають ніякої вартости. Народний побут, народня ноша, народні танки, і чудова українська мова враз з фанатичною посвятою артистів вдержували ці штуки, виконуючи тим робом велику народню освідомляючу роботу.

Та тепер настали інші часи. І треба інших штук, бо ті, що є — належать уже до музею старовини. Так думають про це в старому краю. А для нас в Америці ота справа вже давно була актуальною. В краю, примиром, уже змодернізували „Ой, не ходи, Грицю”. Вже й порobили зміни в „Запорожцю за Дунаєм”. А якби так в Америці ми мали наших поетів чи письменників, що використалиб оті старі річи і їх змодернізували і ще в артистичний спосіб прнноровили трохи до американських обставин, то хто знає, чи не моглиб ми робити з ними триюмфів. Але на це прийдеться мабуть іще довго ждати, бо це вимагає в першу чергу великих талантів і великого знання.

В „Дівочі мрії” режисерія (артистка пані Марія Гребенецька й аматори вложили багато праці. Є недомагання в мові й ті, які є вислідом слабого вивчення роль, як цього, що було замало проб. Принаймні так виглядало. Всежтаки приємно було глядіти на гру аматорів, а на гуртовій сцені вже й тому, що було багато молодих дівчат, в дійсно прекрасних народних строях і з симпатичними голосами та рухами. Охрим Чайка (п. Бражник, симпатичний господар. І побожний. Тільки чогось хреститься завжди раз, два рази, а до третього не дійшов. Годі повірити, щоби таке було можливе в православного з Великої України! Його жінка (пані Гупалова) — це ветеранка нашої сцени. І тут грала ролю, яка їй підходить якнайкраще. Панич Ясь (п. Петраш) мав ролю, з якою ні в кут ні в двері. Подібну ролю мав і Марко (п. Свистун). Обидва „аманти” не мали властиво нагоди навіть добре розігратися з любовною завязкою, яку уже треба було її розвязувати. Це є загальне недомагання усіх наших народних штук. А вже найгірше буває там, де виринає панич. Наш Марко-коваль виступив чепурно, фартух і шапка були „допасовані” щодо кольору. Хлопець хоч куди. Зате з паничем дещо трохи не дописувало з гардеробою, особливо в тій сцені в покою, де то бідна „мужичка” Орися, що то боїться, що не вміє говорити з панами і по панськи вбратися, а вигладає прекрасно й по сальоновому, а панич виступає ніби в фраку, але з камізелькою від маринарки і з чорною краваткою!

Про п. Скоробогача, що виступав у двох ролях, шинкаря Давида і Харка, можна сказати, що вже нераз писалося: є талант. Але не видно поступу. Правда, що ті ролі, які приходиться віддавати п. Скоробогачеви, наївні, передпотопові, таки сказати попросту: дурні. Та тому саме треба завдавати собі великого труду, щоби з тих дурних роль таки творити щось серіозніше, а навіть трагічніше. Подібні ролі відіграють блазни в Шекспірових драмах. Такі ролі нагадує нам Чарлі Чаплин, якщо взагалі такі порівнання тут можливі й допускальні. Тому треба завжди памятати, що є ріжниця між блазном у цирку і шуткарем у штуці. Навіть треба на це памятати тоді, коли автор штуки, як це в нас буває, змальовує дійсно блазнів, а не типи, які повинні посувати чи вияснити акцію і над якими треба сміятись і плакати.

Мотря (панна Абрагамовська) відограла прекрасно сцену в коршмі з дійсним драматизмом, який публика відчула. Природньою була Зося (пані Бражник) як покоївка і живою в гуртових сценах. Ролю Малки (пані Дроздик) віддано чезле, а п. Піщаківна в гурті і як та, що мала впасти жертвою панича — виявила сценічну вправу. Головну ролю Орисі відограла пані Павлина Авраменко. В сентиментальних сценах було забагато чуттєвого тону. Зате в драматичних моментах виявила силу в акції, чуттю і мові.

На виставу прибули коло 400 цікавих, які виконавців штуки горячо оплескували. Виставу влаштовано заходом Української Жіночої Громади в Українськім Народнім Домі в неділю, дня 24 лютого.

Просьба.

Чоловік: Прийду, якнайскорше, як лише моґтиму.

Жінка: А не міг би ти прийти скорше?

СТЕЙПЛЕТОН, СТ. АЙ.

В січові ряди.

Дня 10. лютого відбулися в нашій громаді збори в справі „Чорноморської Січи”. Наради відбулися в Українськім Народнім Домі.

Перший говорив п. Білецький, головний командант Чорноморських Січей. Говорив про наші змагання та недомагання нашої української армії, яка не мала досить старшин, лікарів, техніків, а далі амуніції, ліків і т. д. Тисячі гинули головно тому, що ми до війни не були підготовані. Був дух і патріотизм, але не було воєнної підготовки. В рідним краю і тепер важко направити це лихо. Але тут в Америці свобода. Тут можна підготовитись.

Головний секретар Чорноморських Січей, п. Фік, пояснив цілі Січей. Підкреслив, що Січова ідея завжди була чистою і зверненою проти всіх ворогів української державности. Закінчив промову словами „Україна понад все!”. Молодіж зацікавилася Січю і вписалася до неї. І є надія, що вона буде тепер активнішою. Вибрано уряд: п. Райхарт, сотник, а п. Слободян, заступник, писар Іван Ґеба, скарбник П. Торбин, фінансові секретарки: Бєлінська і Ґеба.

Іван Ґеба, писар.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

САВТ ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Тов. Просвіта, від. 312, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться 9го березня, в годині 7-мій ввечір, в церковній гали. Є важні справи до полагодження. Буде виміна грамот до нового роду обезпечення. Кождий член обовязково повинен прибути на мітінґ і вирівнати вкладки, щоб опісля не нарікали на уряд, коли будуть суспендовані. — П. Овсяний, предс.; М. Полегонький, кас.; К. Дорош, секр.

БРІДЖПОРТ, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 383, повідомляє своїх членів місцевих і позамісцевих, що мітінґ відбудеться в неділю, 10. березня, пополудні. Члени є обовязані бути на мітінґу, бо будуть важні справи до полагодження. Ті члени, що ще не перейшли на нові роди, зволять принести свої старі грамоти на мітінґ, а позамісцеві члени нехай пришлють до секретаря свої грамоти. — Іван Ґудзінський, Йосиф Муць, Гнат Шибал.

ЧЕСТЕР, ПА. Бр. Сош. св. Духа, від. 237, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, 10. березня, в годині 2-гій пополудні, в У. Н. Домі. Проситься членів конечно прибути, бо є дуже важні справи до полагодження. Почуєте про нові ухвали, які зайшли в У. Н. Союзі. Проситься родичів, котрих діти ще не є в У. Н. Союза, щоб вписали їх тепер до своєї організації.. — Ілько Вовк, предс.; Григорій Забитко, кас.; Григорій Стеців, секр.

РУХ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

РІВЕРГЕД, Л. АЙ.

Ювилейне Свято.

Пізно приходиться містити допис про ювилейне свято, яке влаштувало бр. св. Івана Хрестителя, від. 256 У. Н. Союза, з нагоди 40-літних роковин існування Батька-Союза.

В день свята о. Волинець відправив молебень за живучих членів братства, а потім панахиду за померлого члена, П. Корзуна.

По церковній відправі всі зійшлися до галі на концерт, приготований п. Ґуралем, місцевим дякоучителем. Хор відспівав на початку дві народні пісні. А потім вийшов п. Дмитро Галичин, головний рекордовий секретар У. Н. Союза, і виголосив довшу, дуже займаючу промову про те, як повстав У. Н. Союз, як зростав і яку уявляє собою тепер силу. Про будучність У. Н. Союза говорила школярка Анна Демчук. Подібну коротку промову виголосив іще школяр В. Шабат. По тих промовах хор знову відспівав кілька пісень.

Підчас перерви панни Юлія Ламага і М. Небор перевели збірку.

Потім відспівано для дітей одну пісню, але з текстом в анґлійській мові.

Свято закінчено відспіванням гимну „Ще не вмерла Україна”.

М. Небор.

ПОДЯКА.

Я, нижче підписаний член 63 від. У. Н. Союза, складаю щиру подяку головним урядникам нашої організації за уділення мені допомоги з фонду запомогового в сумі $35, котра стала мені великою помічю у моїй недузі.

Бажаю якнайкращого успіху У. Н. Союзові. Також щиро дякую місцевим урядникам за їх труд.

М. Гуня.

Імре Галяс.

КРАДІЖ У БАНКУ „МЕТРОПОЛЬ”

Поліційного президента пробудили з найсолодшого сну, бо невідомі злодії вломилися до банку „Метрополь”, розпороли панцирну касу та забрали золота не знати скільки, одначе певно дуже багато.

— То нечуване... — бурмотів президент поліції.

— Вже знову влом! І ще дотого в найбільшому банку в цілому краю!

Скоро зодягнувся та спішно пішов до уряду.

— Панове, — сказав, як згідно з приказом зібралися в його кімнаті найхитріші детективи — знаєте всі дуже добре, що останніми часами ми не замкнули ніодного з вломників останніх пятьох чи шістьох вломів. Не хочу доходити, чи то наслідком здібности злодіїв, чи вашої нездарности. Та скажу вам лише стільки, що коли слідство в справі цього крадіжу останеться без успіху, всіх вас викину. Прошу вас, панове, пристосуватися до того.

**

Передполуднем покликав міністер внутрішних справ:

Пан президент поліції? Добрийдень! Я саме довідався про влом у банку. Як є зі слідством? Досі ні сліду?... Сподіваюся, що не буде так, як з останніми вломами. Знаєте добре, пане президенте, що вже й так громадська думка є проти поліції. Вже не маю охоти через цю нову кримінальну справу терпіти загальний насміх, напади часописів і їх жарти. Сподіваюся, пане президенте, що до двацять чотирох годин злодії будуть замкнені. Інакше мусів би я вас на власну просьбу післати на емеритуру. Застосуйтеся до того.

Президент поліції нахмарений сів за свій стіл. Його схвилювання збільшувалося, як детективи вернулися без нічого. В четвертій годині було вже ясне, що нема вже майже найменшої надії знайти злодіїв. Потім міністер двічі допитувався про стан справи та дуже сердився, як довідався, що нема успіху.

Президент поліції прикликав до себе двох детективів і сказав їм:

—Підіть на передмістя та приведіть з шинку або відкіля-нде якого босяка, злодія або грабіжника. Та важне, щоби то був розумний чоловік, з яким можна би поговорити на розум. Не зробіть йому якої кривди та поводіться з ним по приятельськи.

Детективи того не розуміли, одначе вибралися в дорогу, — похитували головою — щоби виконати, що їм поручено. У передміському шинку подибали старого знайомого. Між товаришами відомий він був під прізвищем Пструг. Арештували його тай чемненько, згідно з приказом, посадили його до авта та привезли до поліційного комісаріяту.

**

— Любий приятелю, — почав поліційний президент — не знаю, чи ви чули вже, що нині в ночі ограблено банк „Метрополь”.

— Та... та-а-к, — пробелькотів босяк — я чув, та я, прошу вас, пане президенте, маю — маю алібі — приведу свідків, що я всеньку ніч...

— Алеж приятелю, — перебив йому з усміхом президент поліції — не кажу, щоби я вас підозрівав. Справа в чому іншому. Ми хотілиб вас просити одно, або краще сказати робимо вам у звязку з вломом у банку таке предложення: Хочемо, щоби ви призналися, що то ви зробили той влом. Добре, добре, я знаю, що то неправда, та зрозумійте, що я хочу, щоби ви взяли це на себе. Тому я скажу вас замкнути, посидите два-три дні в арешті — що, самособою, буде також формальність — можете їсти, пити й робити що захочете, а потім за двадри дні випущу вас і винагороджу вас за це кільканадесятьма тисячами. Така то справа. Розумієте?

Пструг думав хвилину.

— Та то можна би, одначе чи пан президент дадуть мені слово, що дійсно так буде, як кажете. То тоді я згодивсь.

— Даю вам слово — відповів президент, та на знак згоди подав босякові руку.

— Гарну, ясну келію для пана Пструга — приказав президент поліції. Потім знову звернувся до злодія:

— Може хочете щось зїсти? Печену курку чи гуску? А може радше віденський шницель?

— Найрадше я зїв би начинювану курку з мізерією, потім зо два, зо три кремові тісточка та шматок ементальського сира й овочів.

— Може хочете також щось випити? Пиво чи вино?

— Вистане шампан! Чи можу дістати?

— Алеж прошу, — сказав президент поліції та урядово передав Пстругове бажання поліцаєви. Пструг спокійно похитував головою, напхав собі кишені папіросками зі стола поліційного президента, потім чемненько вклонився та зник у вигідній келії.

Президент радів, що йому прийшла до голови така щаслива думка.

**

Міністер внутрішних справ постановив особисто відвідати президента поліції. Як увійшов, президент поліції пішов йому врадувано назустріч і привитав його з самосвідомою усмішкою.

— Низький слуга, вашої ексцеленції! Я саме хотів ексцеленції зателефонувати, що завдяки нашому слідству вдалося зловити злодія!

— Справді? То я дуже радий! Ви то добре уладили, пане президенте. Щиро дякую вам. А де той злодій? Я рад би побачити його, як то виглядає такий здібний злодій.

—Зараз, пане президенте, скажу привести його.

За кілька хвилин стояв Пструг перед найвищим міністровим лицем.

— То ви виконали той влом? — почав міністер балачку.

— Так, ексцеленціє.

— Сам, чи на спілку з якимись товаришами?

— Зовсім сам, я розуміюся на мому ремеслі, ексцеленціє, не потребую помочі.

Ексцеленція випитувався опісля про подробиці та технічне переведення крадіжу. Президент поліції слухав нервово слів Пструга, бо, щойно тепер прийшло йому на думку, що забув йому розповісти ближчі подробиці крадіжу. Та міністрові запити не збентежили Пструга; він відповідав скоро й подрібно, живо й лірично, як перерізав залізні плити банкової каси.

**

За три дні президент поліції особисто випроваджував Пструга з його келії, стиснув йому щиро руку, подякував за прислугу й вкінці сказав:

— Ще раз прошу вас дуже задержати все в тайні. Сподіваюся, що останеться нашою тайною те, що сталося.

— Самособою, — відповів Пструг — таж ми джентельмени.

Президент поліції дав йому двох детективів, щоби йому допомогли безпечно перейти кордон. Пструг вибрав собі Швайцарію на місце осідку, певно тому, що Швайцарія — одинока країна, яка досі нікого не видала його державі.

Пструг попросив детективів, щоби підвели його до його хати, що хоче зі собою взяти клунки. Детективи щиро розсміялися, як побачили його старий, заялозений клунок.

— Щож там такого маєте?

— Що там маю? Золото з „Метропольки” — сказав добродушно Пструг.

Детективи голосно сміялися з доброго жарту.

Колиж перейшли швайцарську границю, детективи згідно з приказом, розлучилися з ним.

— Я лише цікавий, як ви прийдете до дому, кого замісць мене засудите?

— Вже хтось знайдеться, — відповів детектив. — Розправу будуть довго відкладати, а потім може щось станеться. Не виключене, що потім попадемо на справжнього вломника.

— То виключене, — сказав преспокійно Пструг, а потім розійшовся з ними з усмішкою.

ДЕРЕВО-ЛЮДОЇД.

На Мадагаскарі перебуває тепер наукова експедиція, якої головою є славний професор-ботанік з Шікаґо, Рендль. Її метою є знайти серед безмірно багатої фльори цього острова одну невідому досі рослину, про яку є незбиті докази, що вона існує і виявляє дивні прикмети; а саме є вона з родини „мясоїдів" і „полює" головно на людей.

Ця поголоска дісталася до відома цивілізованого світа за посередництвом американського вченого, д-ра Осборна. Він довший час подорожував по Мадагаскарі і всюди стрічався з оповіданнями місцевих тубільців про дивне дерево-людоїда. І місіонарі потверджували ці вістки, вказуючи, що сама поголоска про таке дерево є до певної міри доказом його існування. Якщо наука знає „мясоїдні" ростини, а в ботанічним городі в Лондоні знаходиться ростина, що живиться мишами, то нема причини сумніватися, що дерево „пожирає" й більші звірята, а навіть людей.

Але існують ще більше позитивні вістки про це дерево. У звіті американського дослідника Кароля Ліка знаходиться нотатка, що він сам видів це дерево. Складалося воно з грубого пня, що виглядає як велика шишка. З вершка пня, що сягає кілька метрів високости, звисають чотири величезні листки, ширини якого пів метра, що сягають аж до землі. Є вони дуже мясисті, а їх зовнішня сторона покрита довгими, сильними кільцями. Між листям, на вершку дерев, є цвіт, виглядом наче чаша, що виділює плин з дуже сильним одурманюючим запахом.

Лік був свідком несамовитої сцени, коли по відповідних ритуальних танцях змушено одну жінку ввійти на це дерево і напитись отруйного плину. В хвилині, коли вона діткнулась устами чаші цвіту, листки піднеслися і замкнулись над жертвою. Можемо уявити собі, які жахливі тортури мусіла перенести нещасна жертва серед гострих кільців цієї несамовитої ростини.

За кілька годин листки зачали розхилятись і Лік побачив страшний образ: з жінки лишилися лиш кости, волосся, якісь стегна і її металеві прикраси. Листки напучнявіли і за хвилину вони знову звисали по землю, обвантажені живою людською кровю.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. Укр. Нар. Союза, від. 292, подає до відома усім своїм членам, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. березня, в годині 12:30 в полудне, в гали парохіяльній при Кліперт ул. Тому, що є пару важних справ до полагодження, проситься, щоб кождий член явився на час. Члени, котрі ще не вирівняли своїх залеглостей з 1934 року, повинні це зробити того місяця, бо в противнім разі за них більше не будеться висилати до Союза. Ті члени, котрі свого часу позичили гроші у відділі, будуть так добрі прийти і сказати, що вони думають. Як було прикро, то кождий зараз віддавав, а нині якось байдуже. Відділ поратував багато членів, щоб не стратили організації; сьогодня вже трошка лекше, тож треба памятати і за відділ. Приєднуйте нових членів, їх легко здобути, за ними не треба нікуди ходити, як колись ходилося. Сьогодня в кождого в хаті є по 2 і 4, а навіть більше, молодих, здорових кандидатів до Союза. Ану, хто перший буде. — Іван Форись, предс., Петро Кізел, секр.; Ілія Андрусевич, кас.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Запорозька Січ, від. 367, повідомляє, що мітінґ відбудеться в неділю, 10. березня, в годині 2-гій пополудні, в гали парохіяльній, 303 Гудсон Еве. Будуть важні справи до полагодження, тож кождий член має явитись на цей мітінґ. Довгуючі члени мають вирівнати свої вкладки на тім мітінґу, бо інакше будуть суспендовані. — Мих. Микитинський, предс.; Мих. Антонів, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Сестр Рожд. Пресв. Богородиці, від. 36, повідомляє своїх членниць, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 10. березня, в годині 3-тій пополудні точно, в гали де звичайно. Просимо членниць явитись на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. Нові членниці мають конечно явитись на цей мітінґ. Котрі членниці ще не змінили своїх грамот, нехай принесуть на мітінґ старі грамоти і їх змінять. Напоминаються довгуючих, щоб вирівнали свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. Хто ще не в У. Н. Союзі, нехай прийде на цей мітінґ і впишеться. Вписуйте також свої діти. — Олена Шкробач, предс., Анастасія Грицак, кас., Марія Ходак, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Відділ 280 повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. березня, в годині 2-гій пополудні, в Укр. Гор. Клюбі, 414 — 7-ма улиця. Проситься членів прибути в означеним часі, бо є важні справи до полагодження. — Р. Рубльовський, секр.

ГУДСОН, Н. Й. Бр. св. Йосафата, від. 273, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що чвертьрічний мітінґ відбудеться в неділю, 10. березня, зараз по Сл. Божій, в гали парохіяльній. Просимо, щоби кождий член явився на мітінґ, бо будуть важні справи до полагодження. Члени, котрі ще не переписались на новий рід обезпечення, нехай принесуть свої старі грамоти до виміни. — Стах Козуб, пр.; Т. Долинський, секр.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Товариство Згода, відділ 294, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеться в суботу, 9-го березня, в годині 8-мій ввечір, в церковній гали на Ґренд ул. Просимо явитись на означений час, бо є багато справ до полагодження. Довгуючих напоминається вирівнати свої залеглости, щоб потім не нарікали, коли будуть суспендовані. — Уряд Товариства.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. Мир, від. 324, повідомляє, що збори за березень відбуповідомляє, що збори за березень перенесено з 9-го березня на 16. березня, в год. 7:30 ввечір, в домі Укр. Громади на 23-тій Браун ул. Котрі ще виміняли грамот хай звернуть увагу на повідомлення головної канцелярії і нехай не тримають до останньої хвили. Принесіть старі грамоти на збори. — Дм. Люба, предс., П. Максимович, кас., М. Туркот, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. св. Петра і Павла, від. 102, повідомляє всіх своїх членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 10. березня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній на Калидж і Вест 7-мій ул. Кождий член повинен явитись, бо є дуже важні справи до вирішення. Довгуючі члени повинні вирівнати свої залеглости. Члени, котрі ще остались на старих родах, можуть принести свої старі грамоти на мітінґ і переписатись до нового роду. Ближчі пояснення будуть дані на мітінґу. Кождий член повинен старатись о нових членів і тим може заробити собі пару центів. — Юрій Гриняк, предс., Дмитро Дорош, кас., Микола Бусько, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. Запорозька Січ, від. 75, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 10. березня, в годині 1-шій пополудні, в гали де звичайно. Проситься членів прийти конечно на ті збори, бо є багато справ до полагодження, як справа будови дому членами У. Н. Союза в Дітройт. Напоминається довгуючих членів, щоб старались вирівнати свої довги хоч в части, бо каса вичерпалась. Треба запамятати, що більше за нікого не будеться висилати вкладок до У. Н. Союза. Котрий член не прийде на цей мітінґ, заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — Ст. Михайлюк, предс., Ів. Слупецький, кас., В. Тарас, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. березня, в годині 1-шій пополудні точно, в зьокали Укр. Школи, 12172 Дж. Кемпав, при Карпентер ул. Проситься всіх членів явитись на збори, також приведіть своїх знакомих, котрі ще не є членами У. Н. Союза, нехай вступлять до своєї асекурації. Вписуйте свої діти, бо нема іншої такої асекурації як У. Н. Союз, щоб давала такі дивіденди своїм членам. Буде справоздання з забави і інші справи. — П. Андрушків, секр.

ВЕСТ ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Уряд відділу 62 повідомляє всіх своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеться в суботу, 9-го березня, точно в годині 2-гій пополудні, в гали при Ґрейс Еве., а не в 7:30 як досиди, з причини, що урядник занятий в іншій справі в годині 6-тій. Проситься членів явитись на час, бо є важні справи, як справа про помершого члена нашого відділу, справа хорих і багато інших до вирішення. Довгуючі члени зволять вирівнати свої залеглости за себе і за дітей, бо інакше будуть суспендовані. — Теодор Яців, предс., Семен Староста, кас., М. Черкас, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 375, повідомляє своїх членів і членниць, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 10. березня, в годині 12-30 вполудне, в У. Н. Домі, 847 Н. Френклин вул. Проситься членів і членниць явитись на ці збори і вирівнати свої місячні вкладки. — Я. Лежняк, секр.

ВЕСТЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Згода, від. 210, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбудуться в суботу, 9-го березня, в годині 8-мій ввечір. На ці збори повинні явитись усі члени обовязково, бо є важні справи до полагодження. Неприявний член підпадає карі після ухвали Товариства. — Гнат Романів, предс.; Волод. Баковський, кас.; Теодор Давидів, секр.

МЕНВІЛ, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349, повідомляє всіх членів, що місячний мітінґ відбудеться 10. березня, в годині 2-гій пополудні, в Набожинського. Проситься всіх членів прийти на мітінґ і членські вкладки заплатити, а не відкладати на пятницю, або „я там донесу". Товариство напоминає довгуючих членів, що як не будуть платити своїх вкладок, то Товариство не буде платити за них до У. Н. Союза. Напоминається також тих членів, котрі ще не переписались до нового роду обезпечення, щоб принесли свої старі грамоти і виміняли, щоб опісля не жалували. — І. Шиґера, предс.; Д. Федина, кас.; Н. Лісний, секр.

САВТПОРТ, КОНН. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 84, подає до відома всім членам і членицях, що звичайний мітінґ відбудеться 10. березня, точно в годині 4-тій пополудні, в У. Н. Домі при Кінгс Гайвей Вест. Проситься всіх прибути на час. — Петро Дудко, секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. Тов. Українська Січ, від. 182, повідомляє, що чвертьрічний мітінґ відбудеться в неділю, 10. березня, в годині 2-гій пополудні, в гали парафіяльній, 45-47 Говп Еве., Пасейк. Є важні товариські і союзові справи, тому обовязком є кождого члена бути присутним на цих зборах. — Іван Живицький, предс.; Григорій Яськів, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Відділ 204 повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в суботу, 9. березня, в годині 8:15 ввечір, в гали української православної громади, 334 Іст 14-та вул. Напоминається всіх членів, щоби виповнили свої залеглі й біжучі вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. — П. Сокальчук, предс.; М. Близнак, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Отсим повідомляється членів Бр. св. Василія, від. 339, що мітінґ відбудеться в неділю, 10. березня, в годині 2-гій пополудні, під ч. 3322 Норт Лавренс ул. Проситься всіх членів прибути на цей мітінґ, бо є надзвичайні справи до полагодження, а найважніща справа фінансова. Для кождого члена ця справа найголовніша, тому проситься не легковажити, щоб опісля не була запізно. Просимо тих членів, котрі ще не змінили своїх старих грамот, щоб принесли їх на мітінґ і виповнили аплікацію на зміну. Проситься прибути на означений час. — Уряд Братства.

ЛІНДЕН, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 306, повідомляє своїх членів, що збори звичайні відбудуться в неділю, 10-го березня, в годині 1-шій пополудні, в гали де звичайно. Причина відложення зборів та, що Тов. ім. Івана Франка і Перше Українське Жіноче Тов. улаштовують вечеру, в суботу, 9-го березня в год. 6—7 вечір. Цілю цеї вечері є, як можна приєднати більше число членів до Тов. і У. Н. Союза. На ту вечеру Тов. запросило одного з головних урядників, а то буде сам головний предсідник, Микола Мурашко, котрий в своїй промові вкаже спосіб, як можна приєднати нових членів до У. Н. Союза і яку користь будуть мати з членства в У. Н. Союзі. Довгуючих членів проситься по можности сплачувати свій довг. — Теодор Федуняк, предс.; Стефан Окрепкий, кас., Василь Моссора, секр.

БОСТОН, МАСС. Тов. Дружина Князя Данила, від. 238, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. березня, в парохіяльній гали при Арлінґтон ул., зараз по відправі. Проситься всіх членів і членниць прибути на ці збори, бо є важні справи до полагодження, який не можна дальше відкладати. Членів, котрі не заплатили своїх вкладок минувшого місяця, проситься заплати цього місяця, бо інакше будуть суспендовані. Кождий член мусить вже раз це зрозуміти, що секретар за нікого не буде вкладати, бо на це нема фондів. Члени, котрі ще не переписали до нового роду обзепечення, зволять принести свої старі грамоти на мітінґ. Проситься тих Українців, котрі ще не є членами У. Н. Союза, зголоситись на мітінґ і вступити в члени. — І. Чопик, гол., Н. Давискиба, секр., Д. Слінський, скарбник.

ФРАНКФОРД, ПА. Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 268, повідомляє членів, що звичайний мітінґ відбудеться в неділю, 10. березня, в годині 3-тій пополудні. Проситься членів прийти на означений час. Хто хоче змінити стару грамоту, нехай принесе її на мітінґ. Добру нагоду мають ті, котрі хочуть вступити в члени У. Н. Союза. — М. Шанайда, предс., Г. Михадюк, кас., П. Омелян, секр.

АЙРОНДЕКВІТ, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 289, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 10. березня, в годині 2-гій пополудні, в українській гали на Норт Ґудман. Проситься членів прибути на ті збори, бо маємо важні справи до полагодження. — Н. Головка, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Зоря, від. 69, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 9-го березня, в У. Н. Домі, 217-219 Іст 6-та ул., в годині 7:30 ввечір. Проситься всіх членів прибути на час. Напоминається довгуючих вирівнати свої залеглости. Неприявний на тих зборах член підлягає карі після статута. — Е. Парницький, фін. секр.

КЛІВЛЕНД, О. Подається до відома, що збори Тов. Сокіл, від. 336, відбудуться в неділю, 10. березня, в гали У. Н. Дому, в годині 1-шій пополудні. Проситься членів і членниць явитись на збори. Довгуючі члени і членниці повинні вирівнати свій довг. Котрі бажають змінити свої грамоти, зволять принести старі грамоти на збори. — Григорій Степанек, секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. Тов. Укр. Січових Стрільців, від. 44, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 10. березня, в годині 1:30 пополудні, в церковній гали. Проситься усіх членів прийти і заплатити свої вкладки. Звертається увагу тих членів, що ще не виміняли своїх старих грамот, що мають лише два місяці часу для виміни, бо опісля хоч схочуть виміняти, то буде запізно. Потім і так мусять платити більші вкладки, а не будуть мати тої користи, яку мають ті члени, котрі виміняли. Напоминається довгуючих членів, щоб заплатили цього місяця, бо інакше будуть суспендовані. — Лука Демчук, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Місячні збори Тов. Єдність відбудуться в неділю, 10. березня, в годині 1-шій пополудні, під ч. 847 Н. Френклин ул. Проситься всіх членів прийти на означений час. — С. Ґвіздь, секр.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

З МУЗИКИ.

„ВЯЗАНКА", ЧИ ЩО ІНШЕ?

В новинці „Свободи" з понеділка, 25. лютого ц. р., про „Семий вечір товариства приятелів української музики" ужито назви „вязанка", „Суїту" з творів на українські дитячі пісні О. Берадта (в перерібці Р. Придаткевича) можна би назвати „збіркою творів на українські дитячі пісні". Слово „вязанка" не відповідає вартости твору О. Берадта тому, що слово „вязанка" вживається виключно тоді, коли маємо на думці неартистичний твір під назвою „попурі".

„Музичний словник" д-ра Зиновія Лиска, виданий товариством ім. Лисенка 1933 р., пояснює „попурі": „мішанина", всячина, яскраве скупчення ріжних мельодій". Цей самий словник пояснює „Суїту": „циклічний твір, що складався зі стилізованих танків (алеманда, куранта, сарабанда, ґавот і т. д.). У сучасній суїті переважають частини нетанкові, а скількість їх завжди більша ніж у сонаті (симфонії)".

Ужито теж на іншому місці назви „вязанка", коли мова про пять самостійних хоральних творів (чотири з них це народні пісні, опрацьовані трома композиторами, а пятий твір це оригінальна композиція четвертого композитора), які виконав хор імени Лисенка з Джерзи Сиfі під управою п. Андрія Ґели. Всі ті пять творів назвати одною назвою „вязанки" може означати, що це такісамі „саламахи", які називано 30—40 літ тому „українськими вязанками". А що гірше, старий край готов подумати, що такі „саламахи" входять у програму Товариства Приятелів Музики, якого завданням є освідомляти громадянство з розвитком і поступом української музики. Та праця є дуже утруднена, бо ще нема більшого числа таких, що схотіли би зрозуміти, що українська музика є серіозний чинник у виказанню наших культурних досягнень.

Наступний концерт „Приятелів Української Музики" відбудеться дня 16-го березня у Филадельфії в салі українських горожан, а в Ню Йорку 20-го березня в салі Studio Club 210 East 77th St., N. Y. C.

Роман Придаткевич,
завідуючий програмою Товариства Приятелів Української Музики.

Перед першим.

До Капустенка прибіг приятель і каже вже на порозі:

— Приятелю, прошу тебе, позич мені револьвера!

— Не можу! — відповідає Капустенко. — Перед першим я звичайно і сам думаю про самогубство.

З гумору старого парубка.

Дай Боже, щоби я ніколи не женився — а коли припадково оженюся, щоби мене жінка не зраджувала; а коли вже зраджувалаб, щоби я про те не знав; а якби яким чином дізнавсяб, щоби з цього приводу не хвилювався!

(„Комар", Львів.)

НЕЗАҐНУЗДАНИЙ ТАРЗАН.

(206)

„Ґуд-бай!" — крикнув Роджер, а його голос був трохи хрипливий. Дальші його слова заглушив гук пропелера. Усанґа вже видно вмів добре пускати машину в рух, бо зробив це без випадку. Літак почав підноситися вгору понад рівну луку.

З уст Роджера вийшов стогін, коли він бачив, як жінка, котру він любив, відїхала на майже певну смерть. Він бачив, як літак, підносячися з землі, схилився на один бік. Літак почав летіти добре, але Роджер знав, що це був чистий випадок. Він знав, що машина може кождої хвилі впасти на землю та вбити тих, що літаком їхали.

Він знав, що як Усанґі вдасться навіть піднестись без випадку понад дерева лісу, то він майже певно ніколи не зможе осісти без нещасливого випадку для себе й своєї гарної бранки... Але що це було?

Тарзан полював від двох днів. Кружляючи великим колом, він вернувся назад до того місця, де лишив Ольґу й брітійського поручника. Нерухомий як бронзова статуя, він присів над плесом. Нагло він почув тріскіт у лісі.